

Kılıçdaroğlu'ndan
KARA KIŞ için
4 Maddelik
ÇÖZÜM

DÖVİZ ARTTI
GARANTİLER
KARA DELİĞE
DÖNDÜ

Kalıcı Saat
Uygulamasında
BİLİMSEL RAPOR
MUAMMASI

Ahmet Akın:
KARA KIŞ FONU
KURULMALI

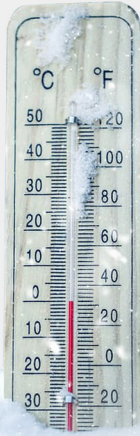
ENERJİ ve Altyapı

Kasım '21 Sayı: 10

ENERJİ | ALTYAPI | MADENCİLİK | SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

CHP
'KIŞ FONU'
önerdi
İKTİDAR
'KIS KOMBİYİ'
diye akıl verdi

ZAM, ZAM, ZAM; DESTEK NE ZAMAN?

CHP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AHMET AKIN ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI'NIN BÜTÇE GÖRÜŞMELERİNDE KONUŞTU...

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bütçe görüşmeleri sırasında sanayi ve elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza yapılan zamları eleştirdi. Akın, "Bir de çıkıp '**fedakarlık**' diyorsunuz. Bu ülkede fedakarlık yapan varsa o da bu milletin ta kendisidir. Vatandaşa '**müjde**' diyorsanız müjdeyi verin. **Hep zam, zam, zam! Destek ne zaman**" dedi.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bütçesi üzerine konuşan CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, şunları dile getirdi:

"Avrupa'yı devamlı dillendiyorsunuz, Avrupa'da son üç aydır bir kriz var. Ortaya koyduğunuz politikalarla ortada büyük bir zam bürhanı, zam fırtınası yaşıyor. 'Ucuz' diyorsunuz ancak **vatandaşımızın satın alma gücü diye bir şey kalmadı**. Son bir yılda benzine yüzde 22,5 zam geldi; motorine yüzde 39,4., LPG'ye 21,3. Vatandaşın kömür fiyatları geçen sene bin, bin 500 lira; bu sene 3 bin lira. Kimin maaşı arttı böyle? Bir de çıkıp '**fedakârlık**' diyorsunuz. **Bu ülkede fedakârlık yapan varsa o da bu milletin ta kendisidir**. 'Kara Kış Fonu' dedik ve bunun hayata geçirilmesi için mücadele ediyoruz. Ama sizden bir tık gelmiyor. Gelin, her şeyden önce şu **Kara Kış Fonu**'nu kurun. Elektrikte **KDV**'yi kış boyunca **kaldıralım**, TRT payını kaldıralım. Doğalgaz; mutfak tüpünde **ÖTV** ve **KDV**'yi kaldıralım. Sosyal tarife uygulamasını el birliğiyle kuralım."

SEKTÖRÜ DİNLEMEDEN KARAR ALIYORSUNUZ

"Elektrik ve doğal gaz sektöründe sektör paydaşlarını dinlemeden kararları hayata geçiriyorsunuz. Sektör önünü göremiyor. Enerji sektörünü karar almadan önce dinlemenizi istiyoruz. Öngörü dediniz, öngörünün 'ösü' yok. Doğalgazda depoları doldurmadan müjde verdiniz. Ancak sizler, müjdenin adını 'zam', fedakârlığında adını da 'bürhan' yaptınız. Yenilebilir enerji devrimleri diyorsunuz, ne devrimi? Devrim nasıl yapılır, iktidarımızda size göstereceğiz."

ZAM, ZAM, ZAM; DESTEK NE ZAMAN?

Avrupa ülkelerinin açıkladığı destek paketlerini anımsatan CHP'li Akın, "Siz de vatandaşın gözüne baka baka **zam açıklıyorsunuz**" dedi. Akın, şöyle devam etti:

"Sektör önünü göremiyor. Enerji sektörünü karar almadan önce dinlemenizi istiyoruz. Öngörü dediniz, öngörünün 'ösü' yok. Siz müjdenin adını 'zam', fedakârlığın adını da 'bürhan' yaptınız. Vatandaşa '**müjde**' diyorsanız müjdeyi verin. Sizin çözüm önerilerinizi 83 milyon vatandaşımız adına duymak istiyoruz. **Hep zam, zam, zam! Destek ne zaman?**"

KALICI SAAT UYGULAMASINDA 'BİLİMSEL RAPOR' MUAMMASI

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın:

"KALICI SAATTE RAPORA ATIF VAR, RAPORUN KENDİSİ YOK!"

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; vatandaşların tepkisine karşın iktidarın inatla sürdürdüğü kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin atıf yapılan raporun açıklanmasını istedi. CHP'li Akın; "İktidar kalıcı saat uygulamasını inatla sürdürürken; iktidarın bir rapora atıf yaparak tasarruf edildiği iddiasında bulunuyor. Atıf yapılan raporun kamuoyuna açıklanması gerekiyor" değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; dünyada kış saati uygulamaları başlarken; Türkiye'de son 5 yıldır kalıcı yaz saati uygulamasının devam ettiğini kaydetti. Kalıcı yaz saati uygulamasıyla Türkiye'nin hemen yanındaki Avrupa'yla 2 ile 3 saat farkı oluştuğunu kaydeden CHP'li Akın, şunları dile getirdi:

*"Vatandaşlarımıza **enerji buhranı yaşatan** AK Parti iktidarı yanlış enerji politikalarıyla halkımıza eziyet etmeye devam ediyor. Damadın Enerji Bakanlığı'nda ortaya konan yaz saatini kalıcı hale getirerek bu eziyette ısrar eden iktidar, yandaşlarını zengin ederken çocuklarımızın gözleri çapaklı kaygıyla karanlıkta okula gönderilmesine göz yumuyor. Anne babalar endişeli karanlık günlerin bir an önce bitmesini çaresizce bekliyor. **İşçilerimiz, çalışanlarımız gün aydınlanmadan yollara düşüyor.**"*

RAPOR HER NEDENSE SIR GİBİ SAKLANIYOR

CHP'li Akın; iktidarın kalıcı yaz saati uygulamasında tasarruf edildiği savını bilimsel bir rapora dayandırdığını belirterek, *"İktidar bu raporu her nedense **sır gibi saklıyor**. Bu rapor derhal kamuoyu, bilim insanları ile paylaşılmalı ve gerçekten bir tasarruf var mı yok mu ortaya çıkmalıdır"* diye konuştu.

CHP'li Akın; sabah saatlerinde mesaiye giden çalışanlar ile okullara giden öğrencilerin psikolojisini olumsuz etkileyen kalıcı yaz saati uygulaması için toplumsal maliyet ve etki analizi yapılmadığına dikkat çekti. CHP'li Akın, *"Enerji buhranını bitirecek, vatandaşlarımıza nefes aldırarak enerji politikalarında somut adımlar atacak bir iktidar artık kalmamıştır. Bu ucube proje öğrencilerin kâbusu olmamalıdır. İktidar tasarruf iddiasıyla somut bilimsel bir veri açıklamadan **evlatlarımızı karanlığa mahkûm ediyor**"* değerlendirmesinde bulundu.

CHP “KIŞ FONU” dedi, Bakan “KIS KOMBİYİ” diye akıl verdi

MARKET, ÇARŞI ve PAZAR FİYATLARI ARTACAK

Sanayiye yapılan enerji zamları kara kış henüz başlamadan zamların yağmaya başlamasına neden olacak. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; “Sanayide doğalgaz tarifesi bu yıl içinde yüzde 115; elektrik üretim santralleri tarifesi ise yüzde 148,5 oranında arttı. Bu artışlar market raflarına, çarşı ve pazara da doğrudan yansıtılacak. **Hayat pahalılığı daha da artacak**; vatandaş temel ihtiyaçlarını alırken bu zammın faturasını ödemek zorunda bırakılacak” diye konuştu. İktidarın temel gıda ürünlerindeki fahiş fiyat artışlarıyla ilgili zincir marketlere kestigi cezaya işaret eden CHP’li Akın; “Bu kararlar fahiş fiyat artışının temel nedeninin iktidarın aldığı yanlış kararlar olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır” değerlendirmesinde bulundu.

BOTAŞ konut tüketicileri için gaz dağıtım şirketlerine uyguladığı satış fiyatı sabit tutarken; sanayi tarifelerini yaklaşık yüzde 48; elektrik üretim santrallerinin tarifelerini ise yaklaşık yüzde 47 oranında arttı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, sanayi ve elektrik üretim santralleri tarifelerine yapılan zamları vatandaşın ihtiyaçlarını karşılarken çarşı, pazar ve marketlerde ödeyeceğine dikkat çekti. CHP’li Akın, açıklamasında özetle şunları dile getirdi:

KARA KIŞ BAŞLAMADAN; ZAMLAR YAĞMAYA BAŞLAYACAK

İktidar gerçekleştirdiği sözde denetimlerle zincir marketlere fahiş fiyat artışları nedeniyle ceza keserken; market fiyatlarını daha da artıracak bir karar aldı. **Sanayinin temel girdisi olan enerjiye yapılan fahiş zam**; temel gıda ürünleri başta olmak üzere içtenden ipliğe bütün ürünlerin fiyatlarının daha da zamlanmasına neden olacaktır. Fahiş fiyat artışlarının nedeni iktidarın yanlış politikaları olduğu bir kez daha ortaya çıkarken; bu kararlar henüz kara kış başlamadan zamlar yağmaya başlayacak.

VATANDAŞ ZAMLARIN FATURASINI MARKETTE ÖDEYECEK

Sanayi ve elektrik üretim santrallerinin ana girdisi olan enerjiye yapılan zamlar; bütün sektörlerde domino etkisi yaratarak enflasyonu daha da artıracaktı. 2021 yılında sanayi doğalgaz tarifesine yapılan zammın etkisi kara kış aylarında etkisini gösterecek. Vatandaşlarımız yapılan son zamların faturasını; çarşı-pazarda ve market kasalarında aldıkları temel gıda ürünlerine yapılan zamlarla ödemek zorunda kalacak.

SANAYİ TARİFESİNDEKİ ARTIŞ YÜZDE 115'İ BULDU

Sanayi doğalgaz tarifesi 2021 yılı içerisinde Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında yüzde 1'er oranında artarken; Temmuz ayında yüzde 20, Ekim'de yüzde 15 ve son olarak Kasım ayında da yüzde 48 oranında zamlandı. Sanayi doğalgaz tarifesi böylece 2021 yılı içerisinde yüzde 115 oranında zamlanmış oldu. Başka bir deyişle **bu yıl içerisinde sanayinin temel girdisi olan doğalgaza iki kattan daha fazla zam yapılmış oldu.**

SANTRAL TARİFESİ YÜZDE 148,5 ORANINDA ARTTI

Elektrik santrallerinin doğalgaz tarifesi ise 2021 yılı içerisinde Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında yüzde 1'er oranında; Mayıs ayında yüzde 12; Haziran ayında yüzde 5; Temmuz ayında yüzde 20; Ekim ayında yüzde 15 ve son olarak Kasım ayında da yüzde 47 oranında zamlandı. Buna göre elektrik santrallerinin doğalgaz tarifesi 2021 yılı içerisinde yüzde 148,5 oranında arttı. Böylece elektrik santrallerinin kullandığı tarife neredeyse 2,5 kat artmış oldu.

'BİZ 'KIŞ FONU' DİYORUZ, SİZ 'KOMBIYI KIS' DİYORSUNUZ'

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Fatih Dönmez'in tasarruf için kombiyi kısma önerisini enerji verimliliğiyle bağdaştırmasına "Fatih Bey; Enerji Verimliliği Kanunu'nun neresinde '**Vatandaş kombiyi kısıyor**' yazıyor. Kanun enerji verimliliği için yükümlülüğü vatandaşa değil, iktidara yani size yüklüyor. Biz 'kış fonu' diyoruz siz 'kıs kombiyi' diyorsunuz" diye tepki gösterdi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in bütçe görüşmelerinde vatandaşlara tasarruf için kombiyi bir derece düşürmeleri tavsiyesi üzerine CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, sosyal medya üzerinden "**Vatandaş zaten en düşük derecede kombiyi yakıyor. Daha ne düşürsün**" diye tepki göstermişti. Bakan Dönmez; CHP'li Akın'ın daha önce enerji verimliliği konusunda yaptığı açıklamalara atıf yaparak "Dün enerjiyi verimli kullanmalıyız diyen siz, bugün aksini söyleyen yine siz" diye sosyal medya üzerinden yanıt verdi.

Bunun üzerine CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Bakan Dönmez'e sosyal medya üzerinden şu yanıtları verdi:

"Fatih Bey; Enerji Verimliliği Kanunu'nun neresinde "vatandaş kombiyi kısıyor" yazıyor? Kanun; enerji verimliliği için yükümlülüğü vatandaşa değil, iktidara – yani size yüklüyor. Biz '**kış fonu**' diyoruz, siz '**kıs kombiyi**' diyorsunuz. Enerji verimliliği konusunda bugüne kadar somut tek bir adım atmadan kara kış öncesi vatandaşa 'kombiyi kıs' diye akıl vermek mi tek politikanız? Vatandaş zaten en düşük derecede yakıyor kombiyi. **Milletimiz israfı sevmez ama israfı kimlerin sevdiğini de çok iyi bilir.**"

AVRUPA'DA KUYRUK YOK, VATANDAŞA DESTEK VAR

Avrupa'da pek çok ülke artan enerji fiyatları nedeniyle vatandaşlarının mağdur olmaması için art arda destek paketleri açıklarken; ülkemizde ise iktidar yaklaşan kış öncesi bu konuda hiçbir açıklama yapmadı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Avrupa'da artan enerji fiyatlarına karşı ülkelerin vatandaşlarını korumak için hayata geçirilen ve hayata geçirilmesi planlanan uygulamalarla ilgili bir çalışma hazırladı.

AVRUPA'DA AÇIKLANAN DESTEK PAKETLERİ

Artan enerji fiyatları nedeniyle Avrupa'da ülkelerinin uyguladığı tedbirlerin başında **vatandaşlara yönelik destek paketleri** gelirken; enerji sektöründeki **vergilerin düşürülmesi** gibi tedbirler de tartışılıyor. Bu kapsamda Fransa'da hükümet en yoksul ailelere enerjiye erişimlerini sağlamaları için 580 milyon Avro değerinde destek verme kararı aldı. İtalya ise 2021 yılının son çeyreğinde artması beklenen doğalgaz ve elektrik fiyatlarından yoksul kesimi korumak amacıyla 3 milyar Avro'dan daha fazla tutarda bir destek paketini açıkladı. İspanya'da ise toplam 2,6 milyar Avro tutarındaki bir paket devreye girerken, enerji üzerindeki vergilerin azaltılmasına yönelik bir karar da alındı. Öte yandan İspanya'da enerji üreticilerinin karının yüksek olduğu; bu karın azaltılarak enerji yoksulu kesime aktarılması konuşulmaktadır. Belçika'da doğalgaz ve elektrik fiyatı artışlarına karşın yoksul halkın korunması için hane başına yapılan desteğin 700 Avro olacağı açıklandı. Almanya'da faturalara yansıtılan yenilenebilir enerji desteği vergisinin yüzde 43 oranında indirilmesi kararlaştırıldı.

ENERJİDE VERGİYE SINIRLAMA TARTIŞILYOR

Enerji fiyatlarında yaşanan olağanüstü artış üzerine AB, enerjiye ulaşmada güçlük çekebilecek **vatandaşları ve işletmeleri korumak amacıyla** harekete geçmiştir. Bu kapsamda Avrupa Komisyonu; 27 AB üyesi ülkeye artan elektrik ve gaz fiyatlarına karşı alınabilecek tedbirleri sıralamıştır. Buna göre enerji üzerindeki vergilendirme oranlarına sınır getirilmesi ve vergilerin azaltılması tartışılmaktadır. Öte yandan yenilenebilir enerji destek programlarının finansmanının elektrik faturası dışındaki kaynaklara kaydırılması da gündemdedir.

İKTİDARIN HIÇ BİR ADIMI YOK

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Avrupa kara kışa hazırlanırken, AK Parti iktidarının ise adeta uyuduğuna dikkat çekti. CHP'li Akın; "Ticarethanelerde elektrik faturaları artık dükkân kirasını geçiyor. **Vatandaş kış gelirken sürekli artış gösteren faturalar nedeniyle nasıl ısınacağını kara kara düşünüyor.** İktidarın bu konularda hiç bir adımı yok" diye konuştu.

GARANTİLER KARA DELİĞE DÖNDÜ

**DÖVİZ KURUNDAKİ ARTIŞ YILLARCA ÖDENMEYE DEVAM
EDECEK GARANTİ TUTARLARINI DA ARTIRIYOR...**

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yap-işlet-devret modeliyle verdiği garantilerin kalan tutarının kur artışı nedeniyle 179 milyar 635 milyon liradan 226 milyar 495 milyon liraya çıktı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; "Döviz üzerinden verilen garantiler kamu bütçesinde adeta kara deliğe dönüştü. **Artan kur** nedeniyle yıllarca yapılacak ödemeler de şimdiden arttı" diye konuştu.

GÜNCEL KURLA YAKLAŞIK 226 MİLYAR LİRAYA ÇIKTI

2021 yılı içerisinde döviz kurunda yaşanan olağanüstü artış; hayat pahalılığının yanı sıra garanti yükünü de artırdı. Sayıştay tarafından hazırlanan Karayolları Genel Müdürlüğü 2020 Yılı Denetim Raporu'nda yap-işlet-devret (YİD) modeliyle yapılan köprü ve otoyollara verilen garanti tutarları hesaplandığı kamunun yükü ortaya çıktı.

Sayıştay'ın hazırladığı tabloda; Gebze-Osmangazi-İzmir Otoyolu; KMO Odayeri-Paşaköy kesimi; KMO Kurtköy-Akyazı Kesimi; KMO Kınalı-Odayeri Kesimi; Menemen-Aliağa Çandarlı Otoyolu ve Ankara-Niğde Otoyolu'na ilişkin kalan garanti ödemeleri Türk Lirası cinsinden 179 milyar 635 milyon 821 bin 290 TL olarak yer aldı.

Kalan garanti ödemeleriyle ilgili Sayıştay'ın yaptığı hesabın 31 Aralık 2020 tarihli kura göre yapıldığı dikkate alındığında ortalama güncel kur değerine göre yapılan hesaplamada **kamunun yükü milyarlarca lira arttı**. Sayıştay'ın verilerine göre söz konusu köprü ve otoyollara verilen kalan garanti tutarı 20 milyar 540 milyon 187 bin 18 dolar ile 2 milyar 952 milyon 706 bin 505 Avro oldu. Güncel kura göre dolar cinsinden verilen garanti tutarı 194 milyar 104 milyon 767 bin 320 lira; Avro cinsinden verilen garanti tutarı ise 32 milyar 391 milyon 190 bin 360 liraya çıktı. Buna göre dolar ve Avro cinsinden kalan garanti tutarı ise 226 milyar 495 milyon 957 bin 680 TL olarak hesaplandı.

KUR FARKI TOPLAM 46,8 MİLYAR LİRA!

Yalnızca 10 aydaki kur artışı nedeniyle kalan garanti tutarındaki artış tam 46 milyar 860 milyon 136 bin 390 lira oldu. CHP'li Akın; "Bu tutar kur arttığı sürece daha da artacak. Kalan garanti tutarı elbette geçen araç sayısına göre değişiklik gösterebilir. Ancak bu otoyol ve köprülerin boş kaldığı yılın ancak belli zamanlarında belli doluluk oranlarına ulaşıldığı biliniyor. Özetlemek gerekirse resmi tabloda yer alan veri dikkate alındığında yanlış politikalar yüzünden yaşanan kur artışı; kamunun garanti yükünü de 46 milyar lira düzeyinde artırdı" değerlendirmesinde bulundu.

KILIÇDAROĞLU'NDAN KARA KIŞ İÇİN 4 MADDELIK ÇÖZÜM ÖNERİSİ

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın'ın koordine ettiği enerji sektörü paydaşlarıyla yaklaşık 2 saat süren toplantının ardından kara kış fonuna ilişkin çözüm önerilerini sıraladı. CHP lideri Kılıçdaroğlu, şunları dile getirdi:

HER SAAT BAŞI YENİ BİR ZAM GELİYOR

Aylardır kışa yönelik uyarılarımı yapıyordum. Zam yağmuru konusunda vatandaşlarımı uyarıyordum. Kara kış fonu kurulsun di-yordum. Karşımızda kapı duvar bir iktidar var ve maalesef uyardığım her şey artık gerçeğimiz oldu. Her saat başı artık zam geliyor. **Korkunç bir pahalılık var** bunu zaten vatandaş görüyor ve hissediyor. Bu iktidardan çözüm beklemenin artık abesle iştigal olduğu çok açık. **Zaten tüm sorunların kaynağı kendileri.** Neyi çözecekler? Bu saray ve şahsım iktidarı, insanımızı kara kışın insafına terk etmiştir. Özetle iş başa düşmüştür. **Çözümleri CHP bulmak zorundadır.** Muhalefet olabiliriz ama çözümleri biz arayacağız.

ENERJİ SEKTÖRÜYLE TOPLANTI YAPTIK

İktidar her gün yeni bir zam ilan ediyor. Çok kısa bir süre önce elektrik faturaları tam 3 kez zamlandı. Doğalgaza 8 defa zam yapıldı. **Mutfak tüpüne yüzde 42** oranında zam yapıldı. Ülkemizin bu halini ben kabul etmiyorum. Bu halk da bunu hak etmiyor. Bu yüzden tüm enerji sektörü paydaşlarını bir davet mektubu gönderdim. Bu millet için birlikte çalışalım dedim. Enerji sektörü temsilcileri davetimize icabet ettiler ve birlikte bir çalışma toplantısı gerçekleştirdik.

KILIÇDAROĞLU 4 MADDE SIRALADI

Şahsa buradan sesleniyorum, **bu sesi iyi dinle**, eğer bunları yaparsan, milletimiz biraz olsun rahatlayacak. Hatta buradan siyasi puan da toplayabilirsin. Kazanabilirsin, umurumda değil, **yeter ki bu millet rahatlasın.** Bunları hemen yap.

- 1** Her şeyden önce acilen **kara kış fonunu** kurarak vatandaşlarımızı kış ayları için destek ver.
- 2** Elektrik faturalarındaki **KDV'yi kış boyunca kaldır.** Sana söylüyorum, sadece KDV ve TRT fonunun kaldırılması bile tek başına yüzde 20 oranında bir indirimin sağlamasına neden olacak. O nedenle derhal kaldır.
- 3** Doğalgaz ve mutfak tüpündeki **ÖTV ve KDV'yi hemen kaldır.**
- 4** Elektrik ve ısınmada düşük gelir lehine kademeli tarife sistemine geç yani **sosyal tarife uygulamasını başlat.**